

Управління культури, національностей, релігій та туризму
Хмельницької облдержадміністрації
Хмельницька обласна універсальна наукова
бібліотека імені Миколи Островського

Під покровом святої Ольги

до 80-річчя з дня народження

Петра Савчука

(Біобібліографічний показник)

Хмельницький
2015

ББК 91.9:83+83.3(4УКР-4ХМЕ)6-8 Савчук
П 32

Під покровом святої Ольги: до 80-річчя з дня народження Петра Савчука: біобібліогр. покажч. / Упр. культури, національностей, релігій та туризму Хмельниц. облдержадмін.; ХОУНБ ім. М. Островського. – Хмельницький, 2015. – 40 с.

Біобібліографічний покажчик знайомить читача з життєвим і творчим шляхом подільського поета-гумориста Петра Миколайовича Савчука.

Видання буде корисним літературознавцям, освітянам, бібліотечним фахівцям, працівникам культури, студентам та учнівській молоді, шанувальникам рідного слова.

Друкується за рішенням Науково-редакційної ради Хмельницької ОУНБ ім. М. Островського від 20.07.2015 р., протокол № 8.

Укладач: *Борейко В.М.*

Відповідальна за випуск: *Синиця Н.М.*

© Хмельниц. ОУНБ ім. М. Островського, 2015

Від укладача

Біобібліографічний покажчик «Під покровом святої Ольги» присвячений нашому земляку, члену Національної спілки письменників України, відомому гумористу, поету і публіцисту Петру Миколайовичу Савчуку, з нагоди його 80-ліття.

В даному посібнику вперше зібрано бібліографію творів П. Савчука та літературу про його життєвий та творчий шлях.

При підготовці видання використовувались довідково-бібліографічний апарат Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Миколи Островського та матеріали надані П.М. Савчуком із особистого архіву.

Твори Петра Савчука розміщені в алфавітному порядку. Спочатку подаються окремі видання і твори, які увійшли до збірок і альманахів, потім - твори опубліковані у періодичних виданнях. Література про ювіляра розміщена в хронологічній послідовності.

Розділ про нього, крім відгуків про його творчість, містить матеріали з особистого архіву, листування з відомими літераторами, нагороди, світлини. В автобіографії збережено стиль автора.

Відбір матеріалів до біобібліографічного покажчика завершено в травні 2015 року.

Петро Миколайович Савчук

Моє натхнення

Майне крилом над полем птиця –
Пригне стеблину сива тінь...
Заграє колосом пшениця,
Всміхнеться вусами ячмінь.

Затріпотять сади рум'яні
І сонях вигляне з-під віт, –
Цвіте у райдужнім світанні
Цей дивовижний милий світ.

Нові народжуються вірші
І про життя, і про жита.
Що може бути мені миліше,
Як пісня з серця вироста.

П. Савчук

Замість писаря письменник

У кожного письменника – свій шлях у літературу. У Петра Савчука він досить складний, нелегкий. Бо такою випала йому доля.

Народився Петро Миколайович 24 липня 1935 року в селі Іванівка Новоушицького району Хмельницької області. Отже, дитинство минуло в умовах, коли в селянській сім'ї, на той час уже колгоспній, і з'їсти не дуже є що, і вдягнутись чи взутись – велика проблема. А там і Друга світова війна, і німецька окупація, і важке повоєння – краще не ставало.

З ранніх літ прилучався до праці – спершу домашньої, згодом, підрісши, - до колгоспної. Бо жив лише з матір'ю, якій за трудовні платили десятком-півтора якогось зерна – за цілий рік. Батька ж під час окупації вивезли на примусові роботи до Німеччини, звідки він не повернувся. (Лише в 90-і роки, коли впала «Берлінська стіна», дізнався Петро Миколайович, що батько помер у неволі).

Після служби в армії працював у редакції Новоушицької районної газети – мотористом і друкарем. Там і спробував свої сили в літературі – надрукував першу гумореску, вірш... Так почав свій творчий шлях – самотужки, самоосвітою.

Згодом працював водієм, слюсарем – і писав, публікував у газетах – районних та обласних – твори гумористичні й ліричні. Останнім часом здобув собі також реноме вдалого літературного пародиста.

З 1978 року П. М. Савчук проживає в м. Хмельницький.

Автор книжок лірики та гумору «Над Дністром» (1990), «Полум'я роси» (1991), «Золотавий дивосвіт» (1993), «Водій у тигровій шкурі» (1995), «Печатка на тілі» (1997), «Рядки з дороги» (1998), «Як таємне стало явним» (1999), «Обмануте щастя» (2000), «Невдала зустріч» (2001), «На поклик пам'яті» (2002), «Причина в солярці» (2003), «Дружні пародії на ліричні мелодії» (2004), «Крило життя» (2005), «Вірність часу» (2006), «Ой життя, ой буття!» (2006), «Кожен по-своєму» (2007), «Викрутаси на Парнасі» (2008), «Секрет заможності» (2008), «З наддністрянських берегів» (2009), «Любов на відстані» (2010), «Коли верхом стає низ» (2011), «Дивний розрахунок», «Кожен хоче жити» (2012), «За кухлем «Роганя» (2013), «Річ незрозуміла» (2014).

Член Національної спілки письменників України з 1998 року.

Лауреат міської літературної премії імені Богдана Хмельницького, обласної – імені М. Годованця, премії імені Якова Гальчевського «За подвижництво у державотворенні», Всеукраїнської премії ім. Степана Олійника.

...Колись, іще в дитинстві, в юності Петро Савчук дуже хотів навчатися. Життєві умови не дали йому змоги здійснити мрію. «Писарем, сину, все одно не станеш», - скрушно казала мати. Так, він писарем не став – став письменником.

Василь ГОРБАТЮК,
голова Хмельницької обласної організації
Національної спілки письменників України.

Твори П. М. Савчука

1. **Батьків дарунок**; Гула переправа: [вірші] // При світлі вічного вогню / упоряд.: В. Касакович, В. Олійник. – Хмельницький, 1999. – С. 56.

2. **Виборча технологія** // Автограф: зб. Хмельниц. обл. орг. Нац. спілки письменників України / за ред. Б. Грищука. – Хмельницький: НВП «Евріка» ТОВ, 2002. – С.72.

3. **Викрутаси на Парнасі**: (пародії). – Хмельницький: Вид-во Цюпак А.А., 2008. – 40 с.

4. **Вірність часу**: лірика, гумор, пародії. – Хмельницький: ПП Цюпак А.А., 2006. – 44 с.

5. **Водій у тигровій шкурі**: гумор. – Хмельницький: РВВ, 1995. – 48 с.

6. **Дивний розрахунок**: гумор. – Хмельницький: Вид-во Цюпак А.А., 2012. – 36 с.

7. **Дружні пародії** на ліричні мелодії: (гумор і сатира). – Хмельницький, ТОВ «Евріка» НВП, 2004. – 44 с.

8. **Жасмин**: [вірш] // Сто поезій ста поетів / упоряд. М. Федунець. – Хмельницький: Поділля, 1992. – С. 76.

9. **За кухлем** роганя: [гуморески]. – Хмельницький: ФОП Цюпак, 2013. – 40 с.

10. **Золотавий дивосвіт**: лірика та гумор. – Хмельницький, 1993. – 61 с.

11. **Зустріч з батьком**; Рідне місто; Пам'ять; Зима 47-го року; Облуда: [вірші] // Творче Поділля: літ.-худож. альм. Хмельниц. міськ. літ. спілки «Поділля». – Хмельницький, 1993. – С. 88-93.

12. **Із Наддністрянських берегів**: вибр. лірика. – Хмельницький: Вид-во Цюпак А.А., 2009. – 148 с.

13. **Кожен – по своєму**: гумор, пародії, поема. – Хмельницький: Вид-во А.А. Цюпак, 2007. – 34 с.

14. **Кожен хоче жити**: вибране – гуморески, пародії. – Хмельницький: Вид-во А.А.Цюпак, 2012. – 103 с.

15. **Козацька долина**: [вірш] // Свіча вічності (Поезії про Україну, Шевченка, українську душу). – Хмельницький: Поділля, 2000. – С.131.

16. **Коли верхом стає низ:** пародії дружні на вірші «потужні». – Хмельницький: Вид-во Цюпак А., 2011. – 40 с.

17. **Крило життя:** вибране. – Хмельницький: ТОВ НВП «Евріка», 2005. – 152 с.

18. **Куштуй мене;** Нема чужих чоловіків; Люті вовки; Себе шукаю; Надтріснутий дзвін; В тобі і днюю і ночую: пародії // 3 ким сміється Україна: антол. укр. сміху. – Київ: Вид-во Укр. фітосоціолог. центру, 2009. – С.570-573.

19. **Любов на відстані:** гуморески та пародії. – Хмельницький: Вид-во Цюпак А., 2010. – 36 с.

20. **На поклик** пам'яті: поема-хроніка. – Хмельницький: НВП «Евріка» ТОВ, 2002. – 32 с.

21. **Над Дністром:** поезії. – Хмельницький: Обполіграфвид., 1990. – 49 с.

22. **Невдала зустріч:** гумор. – Хмельницький: міськ. друк, 2001. – 40 с.

23. **Обмануте щастя:** гумор і сатира. – Хмельницький: ТОВ «Евріка» НВП, 2000. – 52 с.

24. **Ой, життя,** ой буття, або як вдалося другу подолати біль і тугу: (поема). – Хмельницький: Вид-во Цюпак А., 2006. – 36 с.

25. **Печатка на тілі:** (гумор). – Хмельницький: Поділля, 1997. – 48 с.

26. **Полум'я роси:** лірика і гумор. – Хмельницький: Облполіграфвидав, 1991. – 59 с.

27. **Причина в солярці:** гумор і сатира. – Хмельницький: НВП «Евріка» ТОВ, 2003. – 32 с.

28. **Річ незрозуміла:** [гуморески, пародії] – Хмельницький: Вид-во Цюпак А., 2014. – 40 с.

29. **Рядки з дороги:** вірші та поема – Хмельницький: ТОВ «Евріка» НВО, 1998. – 40с.

30. **Секрет заможності:** вибране. – Хмельницький: ТОВ Поліграфіст, 2008. – 256 с.

31. **Ходить серпень:** вірші для дітей // Обрії. – Київ, 1979. – С.13.

32. **Я живу на Поділлі;** Моє Поділля; Сяйво Дністра; Криниця; [вірші] // Краса України: твори поетів і фотохудож.

Вінниц., Тернопіл. та Хмельниц. обл. про рідне Поділля. – Вінниця, 2006. – С.116-117.

33. Як вибрати чоловіка: гуморески та пародії. – Хмельницький: Вид-во А.Цюпак, 2015.- 200с.

34. **Як таємне стало явним:** (гумор). – Хмельницький: НВП «Евріка» ТОВ, 1999. – 51 с.

* * *

35. **А що робить?:** [гуморист. вірш] // Нове життя. – 1999. – 10 лип.

36. **А я хотіла б..:** літ. пародії // Поділ. вісті. – 2012. – 14 лют. – С.7.

37. **Батькова книга;** Сяйво Дністра; Мій бубон: [вірші] // Прибуз. зоря. – 1981. – 28 лют.

38. **Білий романс;** Літали всі; На пам'ять для життя; Не обійдеться без дуелі; Гриваста любов: пародії // Поділ. вісті. – 2005. – 8 берез. – С. 4.

39. **Благодійники:** гумор // Проскурів. – 2000. – 4 лют. – С.8.

40. **В кого який тато;** Розумні лелеки; Батькова наука; Розлучили Юру й Люду: [літ. пародії] // Поділ. вісті. – 1998. – 9 лип. – С. 4.

41. **В тобі днюю і ночую..:** пародія // Літ. Україна. – 2008. – 30 жовт. – С. 8.

42. **В часи застою;** По об'яві; Цікавий роман: [гуморист. вірші] // Поділ. вісті. – 1996. – 1 квіт. – С. 4.

43. **Винних нема..:** [гуморист. вірш] // Поділ. кур'єр. – 1998. – 11 листоп. – С. 11.

46. **Головне – ціна;** Мода; Медицина вдосконалюється: [пародії] // Проскурів. – 2010. – 6 січ. – С. 14.

47. **Дай спочити..:** пародія // Літ. Україна. – 2003. – 9 жовт. – С. 8.

48. **Двірник:** літ. пародії // Поділ. вісті. – 2015. – 24 лют. – С.3.

49. **Депутатська недоторканість:** гумор // Проскурів. – 2000. – 30 черв. – С. 16.

50. **Дідові калози:** [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 1996. – 22 листоп. – С. 4.

51. **Довиборювався..**: [гуморист. вірш] // Літ. Україна. – 2006. – 24 серп.
52. **Домігся**; Який письменник краший; Рахунок: [гуморист. вірші] // Проскурів. – 1998. – 2 верес. – С. 4.
53. **Доміно**: (гумореска) // Наддністрян. правда. – 1975. – 16 груд.
54. **Дорогі гості**: [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 1994. – 14 жовт. – С. 4.; Поділ. Вісті. – 2003.-14 жовт.
55. **Дохазяйнувався**: [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 1999. – 18 листоп. – С. 4.
56. **Дуже гарно**: придибенція // Поділ. вісті. – 2012. – 27 груд. – С. 8.
57. **Журба**: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2014. – 12 серп. – С. 4.
58. **Заберу ніч**; А ти квартирант: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2009. – 14 квіт. – С. 4.
59. **За власним інтересом**: пародія // Літ. Україна. – 2003. – 20 лютого; 27 берез. – С. 8.
60. **За власним інтересом**; Яка я, мій милий?: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2013. – 8 жовт. – С.7.
61. **Закучерявлений лиман**; Мені здається...: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2013. – 10 верес. – С.7.
62. **Зайві хвилювання**: [гуморист. вірш] // Поділля. – 1977. – 18 квіт.; Запорізька правда. – 2012. – 31 трав. – С.15.
63. **«Заступилась»**: [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2003. – 9 груд. – С. 4.
64. **Зламаним пером**: Пародія // Поділ. Вісті. – 2003. – 9 груд.
65. **Зостався з носом**: [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2006. – 31 січ. – С. 4.
66. **Зустріч**: [вірш] // Поділля. – 1993. – 17 серп.
67. **І ніч волає дружно..**: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2011. – 11 жовт. – С.7.
68. **І тіло твоє лине**: літпародії // Поділ. вісті. – 2009. – 11 серп. – С. 4.
69. **І тіло твоє лине**; А ти – квартирант: літпародії // Поділ. вісті. – 2012. – 13 берез. – С. 7.

70. **Ще два цілунки**; Душу пошматовано: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2013. – 16 лип. – С. 7.
71. **«Кобзариха**: [вірш-посвята І. М. Гурській, артистці обл. філармонії] // Літ. Україна. – 2000. – 11 трав. – С.12.
72. **Кожен** – по-своєму: [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2007. – 1 січ. – С. 4.
73. **Кому заважали дерева?**: [про знищення довголіт. дерев у Новоушиц. р-ні] // Поділ. вісті. – 2002. – 13 черв. – С. 2.
74. **Контракт у розтяжку**: [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2000. – 6 черв. – С.4.
75. **Кохай мене**: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2009. – 17 берез.- С.6
76. **Кранівниця**: [вірш] // Прибуз. зоря. – 1993. – 15 лип.
77. **Криниця**: [вірш] // Хмельниц. вечір. – 1993. – 24 черв.
78. **Куряча біда**: [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2005. – 8 листоп. – С. 4.
79. **Куштуй мене**; На черешнях спіють діти: літ. пародії // Перець. – 2010. – № 7 (лип.). – С.11.
80. **Лишається поетом**: літ. пародія в квадраті // Поділ. вісті. – 2011. – 13 верес. – С. 7.
81. **Лікарю**: вірш // Дунаєвець. вісн. – 2002. – 13 черв.
82. **Мамина доля**: поема // Літ. громада. – 1998. – № 1. (січ.-берез.).
83. **Мене щодня** ти пробуєш...; Давай довіримося ночі: літ. пародії // Перець. – 2008. – № 11 (листоп.). – С.13.
84. **Мене щодня** ти пробуєш...; пародії літературні // Поділ. вісті. – 2008. – 12 серп. – С. 4; Літ. Україна. – 2008. – 11 верес.
85. **Мій біль** і надія, і смуток: [про соц.-економ. становище с. Іванівка Новоушиц. р-ну] // Поділ. вісті. – 2014. – 2000. – 19 груд. – С. 2.
86. **Мов у байці**...: (фейлетон) // Проскурів. – 1997. – 19 листоп. – С.7.
87. **Може, обмінюють**...; Передбачив: [гуморист. вірші] // Поділ. вісті. – 2002. – 9 квіт. – С. 4.
88. **Морока**: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2013. – 12 лют. – С.7.

89. **Надтріснутий дзвін:** пародія // Літ. Україна. – 2004. – 29 січ. – С.8.; Поділ. вісті. – 2012. – 11 верес. – С.7.
90. **На теми дня:** [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 1998. – 17 верес. – С.1.
91. **На черешнях** спіють діти: [літ. пародії] // Веселка Дністрова. – 2010. – 23 листоп. – С.1; Поділ. вісті. – 2013. – 12 листоп. – С. 7.
92. **Наче впала** з дуба: [гуморист. вірш] // Нове життя. – 1998. – 15 серп.
93. **Не боїться:** [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2001. – 13 груд. – С. 4.
94. **Незвичайна ворона;** На черешнях спіють діти; Читай-кохай!: пародії // Літ. Україна. – 2004. – 8 лип. – С. 8.
95. **Не люблячи,** не брав..: [літ. пародія] // Поділ. вісті. – 2009. – 8 груд. – С. 4.
96. **Нема чужих** чоловіків; А стовбур гуде; Себе шукаю: пародії // Поділ. вісті. – 2006. – 12 верес. – С. 4.
97. **Немов метелик:** літ. пародії // Поділ. вісті. – 2010. – 12 жовт. – С. 4.
98. **Ненажерливий:** літ. пародія // Поділ. вісті. – 2012. – 17 лип. – С.7.
99. **Не пан,** не хлоп; Боялась помилитись; Я раптом відчула: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2010. – 10 серп. – С. 4.
100. **Обминають лелеки:** [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2009. – 16 черв. – С. 4.
101. **Позаздрила:** [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 1999. – 17 груд.
102. **Поділля:** [вірш] // Поділля. – 1999. – 15 жовт. – С.8.
103. **Покута:** [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2001. – 1 січ.
104. **Полегшало;** Звідки п'яний; Не помічають: [гуморист. вірші] // Поділ. панорама. – 1996. – жовт.
105. **Попалась;** Ціна моди; Продавав Левонтій м'ясо: [гуморист. вірші] // Поділ. вісті. – 1995. – 18 листоп. – С. 4.
106. **Пора в музей;** Заради тебе: [літ. пародії] // Поділ. вісті. – 2010. – 16 берез. – С. 4.

107. **Порозумілися:** [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2007. – 13 лют. – С. 4.
108. **Потерпів;** Переконала: [гуморист. вірш] // Поділля. – 1995. – 21 лип.
109. **Пощастило:** гумор // Проскурів. – 1999. – 11 черв. – С. 8.
110. **Приємно і задоволено;** Гриваста любов; Визначайся з потилиці: [пародії] // Літ. Україна. – 2004. – 22 лип. – С. 8.
111. **Прогноз:** [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 1995. – 1 січ. – С. 4.
112. **Проговорився:** [гумореска] // Поділ. вісті. – 1992. – 14 квіт. – С. 4.
113. **Райський гріх:** літ. пародії // Поділ. вісті. – 2014. – 1 квіт. – С. 4.
114. **Рекетир:** [гуморист. вірш] // Нове життя. – 1999. – 6 листоп. – С. 4.
115. **Розумні лелеки;** Хто повідомив?: [гуморист. вірші] // Літ. Україна. – 1998. – 22 жовт. – С. 8.; Наддністрян. правда. – 1999. – 21 серп.
116. **...Сама, вважай,** заманила; Майстерність; Безбожний піп: пародії // Поділ. вісті. – 2007. – 14 серп. – С. 4.
117. **Секрет заможності:** [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2001. – 27 листоп. – С. 4.
118. **Секрет заможності;** Слово честі; Щоб не дісталось: [гуморист. вірші] // Поділ. вісті. – 2000. – 9 листоп. – С. 4.
119. **Слово стало** вітром: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2010. – 13 лип. – С. 4.
120. **Снігопад;** Валентині Іванівні: вірші // Наддністрян. правда. – 1994. – 16 лип.
121. **Сон:** гуморист. вірш // Поділля. – 1993. – 21 квіт.
122. **Такий смак;** Вихід із становища: гуморист. вірші // Поділ. вісті. – 2001. – 28 серп. – С. 4.
123. **Такого хтілося** мені: літпародія // Поділ. вісті. – 2012. – 12 черв. – С. 7.
124. **Тактика:** [гуморист. вірш] // Сіл. вісті. – 1997. – 8 трав.

125. **Твоїх обіймів...**: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2011. – 8 лют. – С. 4.
126. **Телевізор**; Заковика: [гуморист. вірші] // Літ. громада. – 1998. – № 3 (верес).
127. **Терорист**: [гуморист. вірш] // Поділ. вісті. – 2001. – 20 берез. – С. 4.
128. **Ти не моя**: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2010. – 8 черв. – С. 4.
129. **Ти підеш** ходою: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2014. – 15 лип. – С. 7.
130. **Ти скрізь** для себе хочеш удачі: пародії // Поділ. вісті. – 2008. – 9 груд. – С. 4.
131. **Тобі світила**: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2009. – 13 жовт.
132. **Хай іде**: літ. пародії // Перець. – 2012. – № 12. (груд). – С.5.
133. **Хвалько-водій**; На зупинці: [гуморист. вірші] // Наддністрян. правда. – 1977. – 20 січ.
134. **Хмельничанам на згадку**: [вірші-посвяти А. Ненцінському, В. Кравчуку, Р. Болюху] // Літ. Україна. – 2001. – 20 верес. – С. 12.
135. **Цікавий роман**; Викрутився; Попалась; Полегшало: [гуморист. вірші] // Літ. Україна. – 1997. – 16 січ. – С. 8.
136. **Щирі вислови** здаля від Петра і Василя: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2011. – 8 листоп. – С. 7.
137. **Що їмо** – те й маємо...: резонанс // Поділ. вісті. – 2006. – 2 берез. – С. 5.
138. **Ювілей творчої спілки**: [до 5-річчя Хмельниц. міськ. літ. спілки «Поділля»] // Поділ. вісті. – 1998. – 26 черв. – С. 2.
139. **Я вже забула**: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2011. – 12 лип. – С. 8.
140. **Я змінилася** // Поділ. вісті. – 2009. – 10 листоп. – С. 4.
144. **Я ополонка**: літ. пародії // Поділ. вісті. – 2009. – 8 верес. – С. 4.
141. **Я цілував...** [літ. пародії] // Поділ. вісті. – 2011. – 11 січ. – С. 4.

142. **Яка я**, мій милий?: пародія // Літ. Україна. – 2002. – 5 груд. – С. 8.

143. **Яка я**, мій милий?; Куштуй мене; Таємниці таємниць: [гуморист. вірші] // Миколаїв. вісн. – 2012. – 17 квіт.

144. **Як таємне** стало явним..; Прибігає з школи Ліля..; Зачепили: [гуморист. вірші] // Поділ. вісті. – 1997. – 20 листоп. – С.4.

145. **Як таємне** стало явним..; Домігся; Розумні лелеки: [гуморист. вірші] // Нове життя. – 1999. – 29 трав.

149. **Як ураган**; Куштуй мене: [літ. пародії] // Поділ. вісті. – 2003. – 1 квіт. – С.4.

150. **Якщо любиш**; ...Це не ми; Таємниці таємниць: [пародії] // Літ. Україна. – 2003. – 27 листоп.

Література про П. М. Савчука

151. **Савчук П. М.** // Мацько В. Літ. Поділля. – Хмельницький, 1994. – С. 61.

152. **Петро Савчук** // Літ. Хмельниччина ХХ ст.: хрестоматія / упоряд. М. Федунець. – Хмельницький, 2005. – С.304-310.

153. **Чемерис В.** Петро Савчук і всі його таємниці // З ким сміється Україна: антол. укр. сміху. – К., 2009. – С. 567-570.

154. **Кульбовський М.** Пародист Петро Савчук // Кульбовський С. З Подільського кореня: Кн. 6. – Хмельницький, 2011. – С.49-52.

155. **Савчук Петро** Миколайович // Автограф: альм. Хмельниц. обл. орг. НСП України. – Хмельницький, 2012. – С.254.

* * *

156. **Карась П.** Зростати! // Корчагінець. – 1990. – 10 черв. – Рец. на кн. П. Савчука «Над Дністром».

158. **Ядушливий М.** Пелюстки рідної землі!: [про зб. поезій П. Савчука «Полум'я роси»] // Прибуз. зоря. – 1991. – 7 берез.

159. **Павлюк В.** Друга книжка поета // Наддністрян. правда. – 1991. – 23 квіт.

160. **Мацько В.** Полум'я роси: нова кнга: рецензує читач // Прапор Ілліча. – 1991. – 25 лип.

161. **Котомкін В.** Прекрасна морока: [відгук на поет. зб. П. Савчука «Полум'я роси»] // Хмельниц. вечірній. – 1993. – 31 лип.

162. **Котомкін В.** Тривожні рядки // Поділля. – 1994. – 25 лют.

163. **Весленко М.** Об'єднала муза: [відзначення 60-річчя П.Савчука в обл. юнац. б-ці] // Поділ. вісті. – 1995. – 29 лип.

164. **Кравчук В.** Книжечка сміху читачеві на втіху: [про кн. П. Савчука «Водій у тигровій шкурі»] // Поділ. вісті. – 1996. – 4 жовт. – С.6.

165. **На здобуття** премії імені Петра Сагайдачного [подається кн. П. Савчука «Водій у тигровій шкурі»] // Поділ. панорама. – 1996. – жовт.

166. **«Цікавий роман»** Петра Савчука // Літ. Україна. – 1997. – 16 січ. – С. 8.

167. **Стешенкова Т.** У Спілці письменників України [П. Савчук] // Літ. Україна. – 1998. – 25 черв. – С. 1.

168. **Нові члени** спілки письменників України: [в т. ч. П. Савчук] // Літ. Україна. – 1998. – 3 верес. – С. 2.

169. **Варгатий А.** Усіх єднало слово Кобзареве [П. Савчук взяв участь у відзначенні Міжнар. Шевченків. свята «В сім'ї вольній, новій...» на Деражнянщині] // Вісн. Деражнянщини. – 2000. – 27 трав. – С.1-2.

170. **Лауреати премій** [ім. М. Годованця став П. Савчук] // Поділ. вісті. – 2000. – 10 серп. – С. 2.

171. **Олійник В.** У дорозі // Поділ. кур'єр. – 2000. – 14 верес. – С.12.

172. [Петро Савчук – лауреат цього річ. обл. літ. премії ім. М. Годованця] // Поділ. вісті. – 2000. – 9 листоп. – С. 4.

173. **Лауреат премії** імені М. Годованця [П. Савчук] // Літ. Україна. – 2000. – 23 листоп. – С. 2.

174. **Кульбовський М.** Сто сім поетів під сяйвом соняха // Проскурів. – 2003. – 25 лип. – С. 14.

Із змісту: П. Савчук був одним із ініціаторів створення Хмельницької міської літературної спілки «Поділля».

175. **Печерянин П.** Полку видатних прибуло: [до кагорти видатних гумористів зараховано П. Савчука] // Літ. Україна. – 2004. – 22 лип. – С. 8.

176. **Мацько В.** Не вибирав тебе я, доле... Петрові Савчуку – 70! // Поділ. вісті. – 2005. – 26 лип.

177. **Гальміз Н.** Гумор – то серйозно: [враження про кн. П. Савчука «Крило життя»] / Н. Гальміз, Г. Храпач // Поділ. вісті. – 2005. – 20 верес. – С. 3.

178. **Печерянин П.** Петро Савчук і всі його таємниці // Літ. Україна. – 2005. – 20 жовт. – С. 8.

179. **Печерянин П.** З ким сміється Україна? // Літ. Україна. – 2007. – 20 верес. – С. 8.

180. **Соколова В.** Україно, ми – твої сини!: [П. Савчук завітав на урок літ. рідного краю до Перегінської ЗОШ Ярмолинец. р-ну] // Майбуття. – 2007. – жовт. – С.7.

181. **Кульбовський М.** Пародист Петро Савчук // Проскурів. – 2010. – 6 січ. – С. 14.

182. **Марчук-Мачківська М.** Секрет довголіття. Петрові Савчуку – 75 / М. Марчук-Мачківська, М. Мачківський // Поділ. вісті. – 2010. – 23 лип. – С. 3.

183. **Кульбовський М.** Під покровом святої Ольги: [75-річчя від дня народж. П. Савчука] / М. Кульбовський // Проскурів. – 2010. – 29 лип. – С.14.

184. **Комаринський С.** Вірші як хрестоматія з історії: [про зб. П. Савчука «Із наддністрянських берегів»] // Поділ. вісті. – 2010. – 28 верес. – С. 3.

185. **Горбатюк В.** У ріднім краю Наддністрянським: [про творч. звіт П. Савчука в Новоушиц. ЦРБ] // Поділ. вісті. – 2011. – 20 трав.

186. **Мельник А.** Зустріч з майстрами пера [відбулась у Новоушиц. р-ній б-ці, де пройшов творч. звіт П. Савчука] // Поділ. вісті. – 2011. – 20 трав.

187. **Свято міста** гриміло і в мікрорайонах: [П. Савчук читав пародії на святкуванні дня міста] // Проскурів. – 2011. – 29 верес. – С. 3.

188. **Тарасюк О.** Петро Савчук – лауреат премії імені Степана Олійника // Поділ. вісті. – 2012. – 24 квіт. – С. 1.

189. **Середа В.** До Степана Олійника, до криниць пам'яті та всенародної любові: [лауреатом премії «В ім'я добра» ім. С. Олійника 2012 р. став П. Савчук] // Запоріж. правда. – 2012. – 28 квіт. – С. 4.

190. **Мачківський М.** Дотепу й солі в нього вистачає: [П. Савчук став лауреатом Всеукр. літ. премії ім. С. Олійника] // Поділ. вісті. – 2012. – 23 жовт. – С. 7.

191. **Книжкова ятка:** [вийшла нова кн. гумору П. Савчука «Кожен хоче жити»] // Літ. Україна. – 2013. – 14 берез. – С. 14.

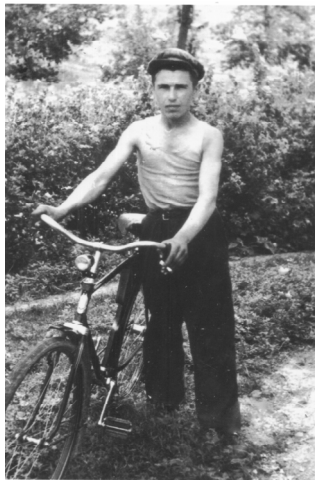
Автобіографія

Я, Савчук Петро Миколайович, народився 24 липня 1935 року в селі Іванівна Новоушицького району Хмельницької області в сім'ї хліборобів. Закінчивши початкову школу в своєму селі пішов пасти громадську худобу.

Будинок, де народився

Часто мене запитують чого в мене немає вищої освіти, бо в той час – не до освіти, треба було врятувати своє життя, щоб не померти. Мені йшов одинадцятий рік коли настав голодомор в 1946 році. Кожне домашнє господарство обкладалося великими податками. Батька забрали в 1942 році на роботу в Німеччину (остарбайтером). Забирали сестру Марусю, яка старша від мене, на цю роботу, але батько пожалів її і зголосився їхати за неї, бо їй було лише 15 років. Батько там в Німеччині загинув. Мати залишилась з нами двома дітьми. В 1946-47 рр. треба було виживати, бо люди опухали і помирали з голоду. Я ледь закінчивши 4 класи, пішов пасти громадську худобу. Одночасно накупляв кротоловок – ловив кротів. Здавав із них шкури. А ще

Юнацькі роки

займався дерев'яним ремеслом. Творив із липи та верби різні дитячі іграшки: тарахкальця та ковалі. Мати носила на базар та продавала. А я як багато здам кролячих шкурок, то можна там було купити за ті гроші 1-2 кг. пшеничного борошна.

Десь у п'ятдесятих роках я вже пішов працювати причіплювачем до трактора. Сам був малий ростом, та ще безсилий. Зразу працював біля трактора ХТЗ. Трактор брав дуже багато води. Вода в радіаторі весь час кипіла. Бувало на оранці що раз обійде постать то треба відро долляти. Воду привозили кіньми у бочці, а коли закінчувалась, то треба було бігти десь до річки чи ставка. А принесу піввідра води, бо відро було дуже велике (саморобне, високе) та важке. А у радіатор дістати та піднести його не можу. За кожним разом тракторист залишав

*Під час відвідин могили
батька в м. Люнен ФРН з
мером міста і перекладачем*

кермо, вилазив із кабіни, брав у мене відро з водою та заливав у радіатор. Попрацював кілька років причіплювачем – направили мене на курси трактористів в Новоушицьку МТС. Коли вже працював трактористом тоді в селі відкрили вечірню школу. Зимою ремонту-

вав вдень трактора, а ввечері ішов до школи. Закінчивши шість класів, бо далі не вчили, пішов служити в Радянську армію. В армії служив на Камчатці, біля Петропавловська-Камчатського. Там попросився у компроти щоб направили мене на курси водіїв. Та коли проходив комісію запропонували іти в школу сержантів